Lietas Nr. C35068115
Lietas arhīva Nr. C-0681-15/19

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Siguldā 2015.gada 10.aprīlī

Rīgas rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Ineta Riekstiņa, rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ prasības pieteikumu maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. B/, un

k o n s t a t ē j a

2015.gada 4.februārī prasītāja /pers. A/ vērsusies tiesā ar prasības pieteikumu maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu pret atbildētāju /pers. B/.

Prasības pieteikumā norādīts, ka bērna tēvs /pers. B/ reti apciemo meitu /pers.C/, nesniedz nekādu materiālu atbalstu. Atbildētājam nav darba vietas un viņš nespēj bērnam nodrošināt normālus dzīves apstākļus.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 28.panta otro daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 238.panta otro daļu, Civillikuma 177., 179.pantu, lūdz piedzīt no /pers. B/ uzturlīdzekļus meitas /pers.C/ aprūpei 90 EUR katru mēnesi līdz 7 gadu vecumam, 108 EUR katru mēnesi no 7 gadu vecuma līdz pilngadībai, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktajiem minimālajiem uzturlīdzekļiem; piedzīt no /pers. B/ visus ar tiesāšanos saistītos izdevumus.

Lūdz lietu izskatīt rakstveida procesā.

2015.gada 9.februārī saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{2\,1}$ panta pirmo daļu atbildētājam nosūtīts tiesā saņemtais prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojumu veidlapa, nosakot termiņu rakstveida paskaidrojumu sniegšanai līdz 2015.gada 10.martam (lietas 9.lapa).

2015.gada 13.martā atbildētājam /pers. B/ uz viņa deklarēto dzīvesvietu /adrese/, nosūtītais ierakstītais sūtījums atsūtīts tiesai ar Latvijas Pasta darbinieka norādi, ka piegādes laikā adresāts netika sastopams, beidzies glabāšanas laiks (lietas 12.lapa).

2015.gada 13.martā saskaņā ar Civilprocesa likuma $250.^{25}$ panta pirmo daļu pusēm paziņots, ka sprieduma norakstu tiesas kancelejā varēs saņemt 2015.gada 10.aprīlī (lietas 11.lapa).

Civilprocesa likuma $250.^{25}$ panta pirmā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Šis datums uzskatāms par pilna sprieduma sastādīšanas datumu.

Tā kā atbildētājam ierakstītie sūtījumi nosūtīti uz viņa deklarēto dzīvesvietu, tiesa atzīst par iespējamu lietu izskatīt rakstveida procesā.

M o t īv u d a ļ a

Izvērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota, līdz ar ko apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 177.panta pirmo, otro, trešo un ceturto daļu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavot bērnu sabiedriski derīgam darbam.

Civillikuma 179.panta pirmā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa.

Atbilstoši minētā panta otrajai daļai pienākums par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

No lietas materiāliem pievienotās //pers.C/ dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ kopijas redzams, ka atbildētājs /pers. B/ ir /pers. B/, dzimušas /datums/, tēvs (lietas 7.lapa).

Civillikuma 179.panta piektā daļa nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru" noteikts, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus – katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2014.gada 2.decembra Ministru kabineta noteikumu Nr.734 "Grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktu minimālā mēneša darba alga ar 2015.gada 1.janvāri ir 360 *euro*.

Tādejādi šobrīd minimālie uzturlīdzekļi bērniem līdz 7 gadu vecumam ir 90 EUR mēnesī, bet bērniem no 7 gadu vecuma sasniegšanas – 108 EUR mēnesī.

Kā redzams no prasības pieteikuma, tad prasītāja no atbildētāja uzturlīdzekļus lūgusi piedzīt 90 EUR līdz meitas septiņu gadu vecumam un 108 EUR mēnesī no septiņu gadu vecuma līdz meitas pilngadībai.

Tiesa atzīst, ka atbildētājam neatkarīgi no viņa mantiskā stāvokļa un spējām ir pienākums nodrošināt bērna uzturam līdzekļus valsts noteiktajā minimālajā apmērā.

Tādejādi tiesa atzīst, ka no atbildētāja prasītājas labā bērna /pers.C/ uzturam piedzenami uzturlīdzekļi valsts noteiktajā minimālajā apmērā, t.i., 90 EUR mēnesī, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā. Uzturlīdzekļi piedzenami līdz bērna pilngadībai, kā to prasības pieteikumā lūgusi prasītāja.

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami ar prasības pieteikuma tiesā iesniegšanas dienu – 2015.gada 4.februāri, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

To, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam uzturlīdzekļi piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, atzinis Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augusta spriedumā lietā Nr.SKC- 556.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa nosaka: „Tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai."

Prasītāja, iesniedzot tiesā prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu, bija atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, kas nosaka, ka no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktā noteikts, ka par katru prasības pieteikumu maksājama valsts nodeva par prasību, kas novērtējama naudas summā līdz 2134 *euro,* – 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktā noteiktajam prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Tādejādi valsts nodeva sastāda 162 EUR (90 EUR x 12 mēneši = 1080 EUR; 15 % no 1080 EUR = 162 EUR).

Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir izdevumi ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu.

No lietas materiāliem – ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistīto izdevumu uzziņas redzams, ka tie šajā lietā kopsummā ir 6,20 EUR.

Tādējādi tiesa atzīst, ka no atbildētāja valsts labā piedzenami tiesas izdevumi: valsts nodeva 162 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 6,20 EUR.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš tiesas izdevumu samaksai 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 42.panta pirmo daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 190., 204.[1], 250.[25], 260.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

Prasību apmierināt.

Piedzīt uzturlīdzekļus no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, meitas /pers.C/, dzimušas /datums/, uzturam 90 EUR (deviņdesmit *euro)* mēnesī, bet ne mazāk kā Ministru kabineta noteiktajā minimālajā uzturlīdzekļu apmērā, sākot ar 2015.gada 4.februāri, līdz bērna pilngadībai.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus: valsts nodevu 162 EUR (viens simts sešdesmit divi *euro*), nosakot to samaksu sekojošā kontā: saņēmējs: Valsts kase NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22, un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 6,20 EUR (seši *euro* un 20 centi) apmērā, nosakot to samaksu sekojošā kontā: saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22.

Noteikt atbildētājam sprieduma labprātīgas izpildes termiņu valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksai 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Rīgas rajona tiesas kancelejā - Siguldā, Šveices ielā 27, sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā 10 dienu termiņā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, 2015.gada 10.aprīļa, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā Siguldā, Šveices ielā 27.

Tiesnese I.Riekstiņa